

**Rezoluce ResCMN(2006)2
o implementaci Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin v České republice**

(přijata Výborem ministrů 15. března 2006 na 958. zasedání náměstků ministrů)

Výbor ministrů, na základě článků 24 - 26 Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin (dále jen „Rámcová úmluva“);

maje na zřeteli rezoluci (č. 97) 10 z 17. září 1997, která stanovila pravidla přijatá Výborem ministrů pro způsob monitorování, stanovená v článcích 24 - 26 Rámcové úmluvy;

maje na zřeteli volební pravidla; přijatá ve smyslu rezoluce k jejímu přijetí (č. 97) 10;¹

maje na zřeteli dokument ratifikace přijatý v České republice 18. prosince 1997;

připomínaje, že vláda České republiky zaslala svou zprávu s ohledem na druhý monitorovací cyklus ve smyslu Rámcové úmluvy ze dne 2. července 2005;

prostudovav druhou zprávu Poradního výboru týkající se České republiky, která byla přijata 24. února 2005, a písemné komentáře vlády České republiky z 18. července 2005;

maje na zřeteli také komentáře jiných vlád,

1. přijímá následující závěry ve vztahu k České republice:

a) Pozitivní vývojové trendy

Od přijetí první zprávy Poradního výboru v dubnu 2001 a rezoluce Rady ministrů v únoru 2002, Česká republika posílila a rozdělila své aktivity na ochranu osob, které jsou součástí národnostních menšin, se strategickým cílem vybudovat na tomto poli novou veřejnou správu. Rada vlády pro národnostní menšiny tuto situaci ve své každoroční výroční zprávě podrobuje spolu se zástupci národnostních menšin kontrole. Obě strany, zástupci národnostních menšin i zástupci vládních autorit, potvrzují, že se situace na poli národnostních menšin za poslední léta kladně vyvíjela.

Na poli legislativy, v souvislosti se zákonem o národnostních menšinách, který Česká republika přijala v roce 2001, vládní orgány přijaly opatření, která jsou potřebná pro vyjasnění legislativní situace týkající se národnostních menšin. Například možnost užití jazyka menšin při jednání se státní správou, pro topografické ukazatele, pro výuku. Jazyky národnostních menšin jsou nyní a jejich užití je nyní řízeno zvláštní legislativou. Dále česká legislativa obsahuje opatření o účasti zástupců národnostních menšin v rozhodovacím procesu na úrovni centrální, regionální a místní správy.

Pokrok byl zaznamenán i v oblasti legislativy zaměřené na ochranu proti diskriminaci a v oblasti přijetí legislativního balíku zákonů zaměřených na boj proti diskriminaci. Dále, v posledních letech byla prováděna masivní propagace národnostní tolerance a respektování národnostní různosti a ku podpoře dialogu mezi rozličnými národnostmi.

Situace Romů je i nadále pro vládu prioritou. V poslední době byl přijat nový podnět pro aktivity vlády v této oblasti, který vychází z revize integrační politiky týkající se romské menšiny. Byla přijata řada opatření ke zmírnění rozdílů mezi Romy a zbytkem populace ve většině oblastí a ke zlepšení veřejného mínění o Romech, s cílem zmírnit jejich marginalizaci a sociální vylučování.

b) Témata k jednání

I když byl učiněn signifikantní pokrok v otázce legislativy ochrany národnostních menšin, v praktickém zavádění těchto opatření do praxe jsou ještě mezery, a to především na lokální úrovni. V mnoha případech je na místních správních orgánech a jejich reprezentantech patrná nechuť k přijetí opatření, která by usnadnila či ulehčila život osob, které jsou součástí národnostních menšin, jakmile tyto orgány ucítí nechuť většiny obyvatelstva k provedení podobných opatření. Tato nechuť je navíc podporována určitým legislativním nedostatkem, například pokud se týká kritérií k zeměpisnému vymezení oblastí a dalších procedur s tím souvisejících, které by ve svém důsledku byly pro národnostní menšiny velmi potřebné. Nedostatek adekvátních statistických dat o osobách, které jsou součástí národnostních menšin, má také negativní vliv na zavádění příslušné legislativy.

Proti pozitivnímu vývoji je zde stále mnoho prostoru pro vylepšení a zkvalitnění aktivit v oblastech, jako jsou např. otázky jazykové ve veřejné správě, výuka menšinových jazyků a účast národnostních menšin ve veřejné správě, především na místní úrovni. Je potřeba rovněž zlepšit přístup médií k národnostním menšinám a chápání potřeby studia kultury a tradic národnostních menšin.

Veřejné vnímání osob, které patří do ohrožených skupin, jako jsou např. Romové, zůstává problematické. Všechna opatření, která podporovala dialog mezi jednotlivými kulturami, včetně postoje médií, měla omezený dopad. Stále se objevují případy diskriminace, netolerance a dokonce násilí proti těmto osobám. Je třeba se zabývat problémem, že někdy jsou za podobné chování odpovědné orgány veřejné správy.

Situace romské menšiny je stále problematikou, o které je třeba jednat jak z pohledu zkvalitnění života Romů, tak z hlediska jejich možné účasti na věcech veřejných. Romové jsou i nadále diskriminováni v řadě oblastí a inklinují k sociální vyřazenosti a vyčlenění na okraj společnosti. Řada vládních iniciativ, které měly za cíl zlepšit jejich situaci v řadě ohledů, přinesla bohužel jen malé výsledky. Potíže, se kterými se Romové setkávají v oblasti zaměstnanosti a bydlení, pokračující izolace romských dětí v rámci existujícího školského systému a v neposlední míře tvrzení romských žen, že byly sterilizovány bez toho, aniž by k podobnému zákroku daly vědomý souhlas, jsou i nadále prioritou, která musí být řešena.

2. přijímá následující doporučení týkající se České republiky:

Jako doplněk k opatřením, která je třeba přijmout k zavedení detailních doporučení do praxe a která jsou uvedena v člancích I a II zprávy Poradního výboru, příslušným orgánům je doporučeno, aby přijaly následující mechanismy ku dalšímu zlepšení implementace Rámcové úmluvy:

- Zajistit efektivní zavádění legislativních opatření, která budou sloužit k ochraně národnostních menšin do praxe ve všech oblastech, především prostřednictvím lokálních a regionálních samospráv. Podpořit tak ochranu a rozvoj osob příslušejících k národnostním menšinám.
- Urychlit přijetí protidiskriminačních zákonů a zrychlit jejich uvádění do života; zabezpečit větší efektivitu v kontrole a monitorování situace v této oblasti využitím různorodějších způsobů sběru odpovídajících statistických dat.
- Uskutečňovat vhodnější řešení potíží, na které Romové narážejí v řadě oblastí, a to především po konzultacích s nimi. Podniknout další kroky k potlačení praktik izolace romských dětí v rámci školského systému, zajistit patřičné projednání kauzy údajné sterilizace romských žen bez jejich předchozího souhlasu.
- Posílit způsoby k eliminaci všech případů intolerance anebo násilí vůči Romům a ostatním příslušníkům ohrožených skupin, k tomu využít osvěty a lepší výchovy společnosti, zlepšit a zkvalitnit aktivity policie, zavést nestranný monitoring její činnosti. Přijmout další opatření ku zkvalitnění práce médií, soudů a komunálních složek.
- Věnovat více pozornosti využití jazyků národnostních menšin v médiích, ve vztahu k samosprávám a v souvislosti s topografickými označeními.
- Podpořit kulturní rozměr výchovy a v souvislosti s výukou v jazyce menšin tak podporovat potřeby národnostních menšin, jejich potřeby a požadavky v oblasti školství a kultury začlenit do nové školské legislativy.
- Podporovat a povzbuzovat příslušníky národnostních menšin, aby se účastnili na veřejných věcech, především na lokální úrovni; vytvářet na této úrovni výbory pro národnostní menšiny, které budou dohlížet nad dodržováním legislativních pravidel stanovených pro národnostní menšiny.

¹ V kontextu přijaté Rezoluce (97) 10 ze 17. září 1997 přijal Výbor ministrů také následující pravidlo: „Rozhodnutí týkající se článků 24.1 a 25.2 Rámcové úmluvy jsou přijata tehdy, pokud jsou pro dvě třetiny zástupců smluvních stran, včetně většiny zástupců smluvních stran delegovaných za členy Výboru ministrů“.